

5015 SAYILI PETROL PİYASASI KANUNUNUN DOKUZUNCU MADDESİNİN YEDİNCİ FIKRASI HAKKINDA SIKÇA SORULAN SORULAR

Bilindiği üzere, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası 01/01/2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere “*Yeterli depolama ve kendi araçlarına akaryakıt ikmal kapasitesine sahip olmaları ve akaryakıtı kendi ihtiyaçları için kullanmaları şartıyla; kamu kurum ve kuruluşlarına, liman, havalimanı, fabrika, şantiye, maden veya taş ocaklarına yapılan teslimler hariç, araçlara yapılacak akaryakıt ikmal bayilik lisansı ve yeterli donanımı olan akaryakıt istasyonları dışında yapılamaz. Akaryakıt istasyonu dışında yapılacak akaryakıt teslimlerinde akaryakıtın alıcı deposuna taşınması veya taşıtırılması bayilik lisansına sahip satıcı tarafından gerçekleştirilir.*” olarak değiştirilmiştir.

Söz konusu hükmün uygulanmasına ilişkin olarak Kurumumuza sorulan sorulara yönelik aşağıdaki soruların cevaplandırılması gerekliliği haiz olmuştur.

1. Kanun metninde yer alan “kamu kurum ve kuruluşları” hangileridir?

Merkezi idare kapsamındaki kamu idareleri ile bunların bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlarının, mahalli idareler ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları ile birlik veya şirketlerinin, T.C. Merkez Bankası ve üniversiteler de dahil olmak üzere **kamu tüzel kişiliğini** haiz olarak enstitü, teşebbüs, teşekkül, fonları, kamu kurum ve kuruluşu olarak kabul edilmektedir.

2. Kanun metninde yer alan “liman” tanımına nereler girmektedir?

31.10.2012 tarihli ve 28453 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Limanlar Yönetmeliğinde “liman tesisi” “*Sınırları İdare tarafından belirlenen, gemilerin güvence içinde yük ve yolcu alıp verebilecekleri veya yatabilecekleri, barınabilecekleri, rıhtım, iskele, şamandıra demir yerleri ve yaklaşma alanları ile kapalı ve açık depolama alanlarını, atık alım tesislerini, idari ve hizmet amacıyla kullanılan bina ve yapıları veya bunların bazı kısımları ve bu bölümlerin hepsine girişin kontrollü olduğu yerleri, diğer tüm yapıları, kullanımlı veya boş sahaları içine alan bölümleri içeren doğal ya da yapay deniz yerlerini*” olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda ilgili tanıma uyan ve ilgili diğer mevzuat kapsamında gerekli izinleri alan yerler liman olarak kabul edilmektedir.

3. Kanun metninde yer alan “havalimanı” tanımına nereler girmektedir?

2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununda “havalimanı” “*Karada ve su üzerinde hava araçlarının kalkması ve inmesi için özel olarak hazırlanmış, hava araçlarının bakım ve diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına, yolcu ve yük alınmasına ve verilmesine elverişli tesisleri bulunan yerler*” olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda ilgili tanıma uyan ve ilgili diğer mevzuat kapsamında gerekli izinleri alan yerler havalimanı olarak kabul edilmektedir.

4. Kanun metninde yer alan “fabrika” tanımına nereler girmektedir?

Fabrika, işlenmemiş ya da yarı işlenmiş maddeleri işlemek suretiyle başka bir yarı mamule veya kullanıma hazır hale getiren sanayi kuruluşu olarak tanımlanmaktadır. Bununla birlikte 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununda sanayi işletmesi, “*bir maddenin vasıf, şekil, hassa veya terkiğini makine, cihaz, tezgah, alet veya diğer vasıta ve kuvvetlerin yardımı ile veya sadece el emeği ile kısmen veya tamamen değiştirmek veya bu maddeleri işlemek suretiyle devamlı ve*

seri halinde imal veya istihsal eden yerlerle madenlerin çıkarılıp işlendiği yer” olarak tanımlanmıştır.

5. Kanun metninde yer alan “şantiye” tanımına nereler girmektedir?

3194 sayılı İmar Kanunu kapsamında müteahhidin taahhüt ettiği inşaatı yapabilmesi için gereken araç, gereç ve malzemenin korunması, çalışma ve barınma imkanlarının sağlanması amacıyla kuracağı bürolar, lojmanlar, işçi barakaları, atölyeler, garajlar, bakkal, kantin, yemekhane, fırın, ambar, sağlık merkezi ve benzeri tesisler topluluğu şantiye olarak kabul edilmektedir.

Diğer yandan, şantiye alanında hizmet verecek taşeron firmalar da akaryakıtı kendileri temin etmeleri kaydıyla, şantiye müteahhidi ile yapacakları yazılı sözleşme kapsamında şantiye alanında kurulacak depodan araçlarına akaryakıt ikmal yapabileceklerdir.

6. Kanun metninde yer alan “maden ve taş ocağı” tanımına nereler girmektedir?

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce veya ilgili kamu kurumlarınca petrol veya madenlerin aranması ve işletilmesi için niteliğine uygun olarak ruhsatlandırılmış yerler maden ve taş ocağı olarak kabul edilmektedir.

7. “Kendi aracı” tanımına hangi araçlar girmektedir?

Kamu kurum ve kuruluşları ile fabrika, şantiye, liman, havaalanı, maden veya taş ocaklarında faaliyet gösterenlerin maliki veya kiralanı olduğu ve işte kullanılan araçlar kişilerin kendi aracı olarak kabul edilmektedir.

8. Kamu kurum ve kuruluşlarına; liman, havalimanı, fabrika, şantiye, maden veya taş ocaklarında hangi tür araçlara ikmal yapılabilecektir?

İlgili hükümde bu hususta bir sınırlama yapılmadığından, işte kullanılan araçlara, sınıf ayrımı olmaksızın akaryakıt ikmal yapılmasında bir engel bulunmamaktadır.

9. İş makinelerine yapılan teslimler bu fıkra kapsamında mıdır?

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda “iş makineleri” yol inşaat makineleri ile benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, milli savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan; iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş; karayolunda insan, hayvan, yük taşımada kullanılmayan motorlu araçlar olarak tanımlanmıştır.

Karayolları Trafik Kanunu kapsamında iş makinesi olarak tescil edilen araçlarda kullanılmak üzere akaryakıt depolanması ve ikmal edilmesinde bir engel bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, belediyelere çöp toplama alanında hizmet verecek firmalar da, akaryakıtı kendileri temin etmeleri kaydıyla, belediye ile çöp toplama faaliyetine yönelik sözleşme yapılması ve belediye tarafından kendilerine tahsis edilmiş alanda kuracakları akaryakıt depo/depolarından çöp toplama işinde kullanılan araçlara ikmal yapabileceklerdir.

İş makinelerinde kullanılmak üzere akaryakıt ikmal eden kullanıcılar, temin ettikleri akaryakıtı bu amaç dışında kullanamazlar.

10. Serbest Kullanıcı Lisansı Sahiplerine yapılan ikmaller 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası kapsamında mı değerlendirilmektedir?

Kanunun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasında serbest kullanıcılar özelinde bir kısıtlamaya yer verilmemiş olması, Kanunda ve ilgili diğer mevzuatta gerek dağıtıcıların serbest kullanıcılara akaryakıt ikmali yapabileceği gerekse serbest kullanıcıların dağıtıcı lisansı sahiplerinden akaryakıt alabilecekleri hüküm altına alınmış olması birlikte değerlendirildiğinde; **serbest kullanıcı lisansları kapsamında dağıtıcı lisansı sahiplerinden** akaryakıt (motorin, fuel oil ve kalorifer yakıtı) temininde bir engel bulunmamaktadır.

11. Jeneratörlerde veya iklimlendirme amaçlı kullanılmak üzere yapılan teslimler ilgili fıkra kapsamına girmekte midir?

Kanunun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesinin araçlara yapılacak olan ikmali düzenlediği görülmektedir. Bu kapsamda, araçların kullanımı haricinde yapılacak akaryakıt teslimleri (mobil veya sabit jeneratörler, iklimlendirme amaçlı kullanım vb.) ilgili hüküm kapsamında değildir.

Bununla birlikte, elektrik jeneratörlerinde, iklimlendirme ve benzeri kullanım amaçlarıyla akaryakıt depolayan kullanıcılar, temin ettikleri akaryakıtı amacı dışında kullanamazlar.

12. Liman ve havalimanında kimler kendi araçlarına akaryakıt ikmali yapabilecektir?

Kanunda liman ve havalimanı yer olarak belirtilmiş olup, liman ve havaalanında faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler liman veya havalimanı sahasında depolama ve ikmal düzeneklerine ilişkin gerekli izinleri almak kaydıyla liman veya havaalanı sahası içerisinde işte kullanılan kendi araçlarına akaryakıt ikmali yapabilecektir.

13. Akaryakıtın alıcıya taşınması bayilik lisansı sahiplerince mi yapılmalıdır?

Kanunun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasına eklenen “*Akaryakıt istasyonu dışında yapılacak akaryakıt teslimlerinde akaryakıtın alıcı deposuna taşınması veya taşıtırılması bayilik lisansına sahip satıcı tarafından gerçekleştirilir*” hükmü kapsamında, akaryakıt, bayilik lisansı sahiplerince taşınabilecek veya taşıtırılabilecektir. Akaryakıtın bayilik lisansı sahibince taşıtırılması durumunda ilgili lisans sahibinin Kanun kapsamındaki sorumluluğu hiçbir şekilde ortadan kalkmayacaktır. Akaryakıt ikmalinin kullanıcıların deposuna yapılmasına ilişkin her türlü sorumluluk ilgili lisans sahibindedir.

14. Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi kapsamındaki iş ve işlemler EPDK'nın sorumluluğunda mıdır?

5/10/2023 tarihli ve 32330 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin (Sıra No:1) yürütme yetkisi Hazine ve Maliye Bakanlığındadır.